

Pracownia Relacji Wizualnych
Katedra Działań Mediów
Wydział Sztuki Mediów
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

RECENZJA

Recenzja została zlecona przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu pismem z dnia 20 maja 2021 roku. Zlecenie podjąłem na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011r. nr 84, poz. 455).

Dotyczy sprawy wszczęcia na wniosek dr Doroty Chilińskiej postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki i wyznaczenia recenzenta w związku z wyżej wymienionym postępowaniem.

W myśl ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2011r. nr 84, poz. 455) Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu posiadał uprawnienia do przeprowadzenia postępowania na stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Do pisma z dnia 20 maja 2021 r. informującego mnie o powołaniu na recenzenta dorobku artystycznego i dydaktycznego dr Doroty Chilińskiej oraz zrealizowanej przez nią pracy habilitacyjnej pod postacią cykli prac *Systemy złożone* oraz *Obecność* dołączona została przewidziana przez ustawę dokumentacja. Zawiera ona:

- wykaz dorobku artystycznego, dydaktycznego, publikacji, osiągnięć organizacyjnych oraz współpracy naukowej i popularyzatorskiej w obszarze sztuki;
- odpis dyplomu doktora sztuki;
- wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego;
- autoreferat w języku polskim i angielskim;
- dokumentację dorobku artystycznego w języku polskim i angielskim;
- dokumentację dorobku organizatorskiego, dydaktycznego i popularyzatorskiego w języku polskim i angielskim;
- nośnik pamięci z dokumentacją fotograficzną stanowiącą zestaw dzieł aspirujący do spełnienia warunków określonych w art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk pt.: *Systemy złożone* oraz *Obecność*
- dokumentację związaną z aktywnością artystyczną habilitantki.

Całość dokumentacji jest pełna, zawiera wszystkie wymagane dokumenty potwierdzone podpisem habilitantki i spełnia wymogi związane z prowadzonym postępowaniem habilitacyjnym. Złożona wraz z wnioskiem kandydatki praca habilitacyjna oraz dokumentacja spełniają, tym samym, wszystkie przewidziane w ustawie warunki i pozwalają na opracowanie niniejszej recenzji zgodnie z wymogami ustawy z dnia 14.03.2014 r. Art. 16 i 17

ust. 1 i 2 (Dz. U. z 2003 r. nr 65, poz. 595, Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15.01.2004 r. § 11 ust. 1-4 w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich i habilitacyjnych oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. nr 15, poz. 128 oraz Dz. U. nr 252 poz. 2124, Dz. U. nr 153, poz. 1094).

Podstawowe dane o habilitantce

Dorota Chilińska urodziła się 15 listopada 1975 roku w Kozuchowie.

W 1996 roku rozpoczęła studia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 2002 roku obroniła dyplom na tym Wydziale. Promotorami pracy dyplomowej byli prof. Wojciech Bruszewski i prof. Jerzy Malinowski.

Dyplom doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne otrzymała na macierzystym Wydziale tj.: Sztuk Pięknych, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniu 19 października 2010 (w dokumentacji podana jest przez habilitantkę inna niż na dyplomie, i mylna jak sądzę, data 6 lipca 2010 roku). Rozprawa doktorska nosiła tytuł *Wykorzystanie zasady hipertekstu do tworzenia związków znaczeniowych w sztuce multimedialnej*. Promotorem w przewodzie był prof. UMK Wiesław Smużny. Funkcje recenzenckie pełnili prof. Sławomir Sobczak z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu oraz prof. Witold Chmielewski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Przebieg zatrudnienia habilitantki

Od 2006 do 2013 roku zatrudniona w charakterze asystenta na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w Zakładzie Plastyki Intermedialnej.

Od 2013 roku do dziś zatrudniona w charakterze adiunkta na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w Zakładzie Plastyki Intermedialnej (obecnie Katedra Intermediów).

Ocena autoreferatu

(§ 12 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia)

Autoreferat dr Doroty Chilińskiej jest opracowaniem, zajmującym trzydzieści stron formatu A4. Zawiera wymaganą część odnoszącą się do danych osobowych, spis prac wchodzących w skład dzieła habilitacyjnego, opis ścieżki rozwoju artystycznego i naukowego w okresie związanym z tą recenzją, a więc pomiędzy otrzymaniem stopnia doktora a otwarciem przewodu habilitacyjnego, kontekst działań dydaktycznych autorki oraz opis aktywności popularyzatorskich na polu sztuki.

Tekst składa się z czterech głównych obszarów tematycznych:

- Dane osobowe, w którym autorka dokonuje przedstawienia (niestety niezwykle skrótowo) swoich danych biograficznych, w tej części umieszczony został też odpis dyplomu otrzymania stopnia doktora.

- Omówienie osiągnięć artystycznych stanowiących materiał przedstawiony jako osiągnięcie artystyczne spełniające wymogi realizacji habilitacyjnej, w którym dr Dorota Chilińska omawia realizacje artystyczne w postaci dwóch cykli prac przedstawionych zgodnie z wymogiem formalnym jako osiągnięcie artystyczne określone w art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk. Omówienia stanowią formę refleksji odnoszących się do zrealizowanych dzieł oraz są wzbogacone o zdjęcia dokumentalne z ekspozycji na których były upubliczniane.

- Informacje o wykazywaniu się aktywnością naukową i artystyczną, gdzie habilitantka omawia swoje aktywności we wskazanym zakresie układając je w sposób uporządkowany w odniesieniu do zdarzeń i partnerów instytucjonalnych z którymi współpracowała. Całość wzbogacona jest również obrazami stanowiącymi ilustracje zrealizowanych prac bądź ich ekspozycji.

- Informacje o osiągnięciach dydaktycznych i popularyzatorsko organizatorskich. Jest to część będąca rodzajem podsumowania działań z tego obszaru, szczególnie analitycznie odnosząca się do działań dydaktycznych habilitantki i jej aktywności na rzecz macierzystej Uczelni.

Całość autoreferatu zrobiła na mnie wrażenie tekstu merytorycznego, lecz bardzo syntetycznego.

Oceniam go pozytywnie choć wydaje mi się, że rozbudowanie wątku osobistego w odniesieniu do drogi rozwoju artystycznego i szersze odniesienie się do tradycji własnej ewolucji artystycznej (zwłaszcza w opisie okresu przed otrzymaniem stopnia doktora) sprawiłoby, iż tekst byłby pełniejszy i bardziej zbliżony do tego jakie wrażenie sprawia sama twórczość i aktywność artystyczna dr Chilińskiej. Na jego podstawie można jednak wnioskować o spójnym charakterze działalności autorki. Zwłaszcza w obrębie omówionych i precyzyjnie przywołanych kwestii faktograficznych z rozwoju artystki w okresie od 2010 do 2020 roku.

Jestem pewien, że pomimo moich drobnych zastrzeżeń, a może lepiej powiedzieć refleksji, na temat oczekiwań względem tego o co omawiany tekst mógłby być bogatszy i pełniejszy, należy stwierdzić że przedłożone przez dr Dorotę Chilińską opracowanie spełnia wymogi autoreferatu towarzyszącego przewodowi habilitacyjnemu i dostarcza recenzentowi niezbędnej wiedzy związanej zarówno z samą habilitantką, jej aktywnościami na polu sztuki i działalności artystycznej, a co najważniejsze na temat samego dzieła aspirującego do spełnienia warunków stawianych realizacji habilitacyjnej.

Ocena dzieła artystycznego stanowiącego pracę habilitacyjną (§ art. 16, ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy; § 12 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia)

Dr Dorota Chilińska jako dzieło habilitacyjne wskazała dwa cykle prac; *Obecność* powstały w latach 2014 - 2018 oraz *Systemy Złożone* powstałe w latach 2017 - 2020. Poniżej opisuję skład tych cykli, a co istotniejsze miejsca i okoliczności, które wskazują na ich upublicznienie.

Cykl prac *obecność*, wskazany jako jeden z dwóch zestawów prac aspirujących do miana dzieła habilitacyjnego w myśl rozumienia art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy, stanowi kompilację instalacji multimedialnych powstałych w latach 2014 - 2018 i inspirowany jest filozofią egzystencjalną. W jego skład wchodzi następujące prace:

- 2 instalacje wideo pt. *Otchłań* prezentowany w Galerii Sztuki Wozownia, w Toruniu w 2014 roku
- 2 instalacje wideo pt. *Projekt życie*, prezentowane w Galerii Sztuki Wozownia, w Toruniu w 2015 roku
- 1 instalacja interaktywna pt. *Obecność* prezentowana w ramach wystawy zbiorowej *Fale* w Galerii Sztuki Wozownia, w Toruniu w 2017 roku
- 1 instalacja site – specific pt. *W brzuchu świata* prezentowana w ramach wystawy zbiorowej *Gniazdo/Nest* w trakcie dni Polskich w Wiedniu, PAN w Wiedniu, Austria 2017 roku (habilitantka wspomina o powtórce tej wystawy jako *W brzuchu świata II* prezentowanej rok później, ale jako że sama nie wskazuje tej prezentacji jako formuły site – specific w wylistowaniu składników tej części cyklu *Obecność*, nie biorę jej pod uwagę jako składowej realizacji habilitacyjnej)
- 1 instalacja pt. *Komu bije dzwon*, w ramach wystawy zbiorowej *Transgresja*, Dzyga'Art. Gallery, Lwów 2018 (habilitantka wspomina o powtórnym eksponowaniu tej realizacji w tym samym roku w Getyndze, Niemcy)

Cykl prac *Systemy złożone*, wskazany jako drugi z zestawów prac aspirujących do miana dzieła habilitacyjnego w myśl rozumienia art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy, stanowi układ prac fotograficznych, multimedialnych i mających formę obiektów przestrzennych (w tym ready made) powstałych w latach 2017 - 2020 i inspirowanych współczesnymi ruchami społecznymi. W jego skład wchodzi następujące prace:

- 15 czarnobiałych fotografii portretowych w formacie 100X70 cm pt. *Pszczoly robotnice*
- 5 grafik w formacie 100X70 cm pt. *Kwiaty zła*
- 12 obiektów w ramach konwencji ready-made pt. *Kapitał*
- 1 obiekt pt. *Manifest*
- 1 film w konwencji found footage w oparciu o film *Metropolis* Fritza Langa

Wspomniane powyżej prace w obrębie cyklu prezentowane były przez autorkę w różnych konfiguracjach na czterech wystawach (trzech indywidualnych i jednej zbiorowej):

- *Systemy złożone – pszczoły robotnice*, w ramach wystawy zbiorowej *3-2-1-O* w Kunstlerhaus w Getyndze, Niemcy, w 2018 roku (prezentacja zestawu fotograficznego oraz filmu)
- *Systemy złożone – Kwiaty zła*, Egykepes Galeriaban, Gdansk Bookstore Cafe, Budapeszt Węgry w 2018 roku (prezentacja zestawu fotograficznego)
- *Systemy złożone. Manifest*, Galeria Sztuki Wozownia, Toruń 2020 rok (całość zestawu)
- *Systemy złożone. Manifest*, Galeria XX1, Warszawa 2020 rok (całość zestawu)

W tym punkcie powinienem merytorycznie odnieść się do samego dzieła habilitacyjnego, co oczywiście zrobię. Muszę jednak zaznaczyć, że pewną trudność w recenzowaniu samego dzieła stanowi jego różnorodność. Składa się bowiem łącznie z 10 cykli prac (niektóre po kilkanaście części składowych) powstających łącznie na przestrzeni 6 lat, odnoszących się do różnorodnych technik i narzędzi wyrazu artystycznego, prezentowanych w różnych konfiguracjach na łącznie 11 ekspozycjach zarówno indywidualnych jak i zbiorowych, w kraju i za granicą.

Nie jest to zastrzeżenie merytoryczne, jedynie refleksja i wyjaśnienie, dlaczego w tej części recenzji nie będę opisywał wszystkich poszczególnych składowych tego obszernego dzieła (które zresztą zrelacjonowałem i wyszczególniłem powyżej), a raczej odniosę się do oceny

dziela habilitacyjnego biorąc pod uwagę jego uniwersalne aspekty w odniesieniu do warstwy artystycznej, badawczej, realizacyjnej i ekspozycyjnej.

Dorotę Chilińską od zawsze zdawała się interesować materia widzianego. Nawet w opisanej w autoreferacie wczesnej pracy podyplomowej z pierwszej połowy lat 2000 *Superspirala*, gdy dotyczyła i odnosiła się do kwestii związanych z cyfrowością, z relacją między namacalnością ciała, DNA ludzkiego i transponowała znaczenia na układy 0-1kowych informacji cyfrowych, mam wrażenie, że podskórnie interesowała ją mięsistość i cielesność każdego badanego zjawiska. Zresztą może o tym świadczyć fakt jak ciekawie opisuje w swoim autoreferacie na stronie 8 i 9 sposób obumierania tego, opartego o świat cyfrowy, dzieła.

Refleksja habilitantki ukierunkowała moje myślenie o jej dziele artystycznym wskazanym jako dzieło habilitacyjne w procedowanym przewodzie.

Wszystkie bowiem prace, które się w nim zawierają, mimo wspomnianej ich wielości i różnorodności, zdają się nawiązywać do tych zasygnalizowanych na wstępie przez dr Chilińską aspektów; formy cielesności uwikłanej w systemowość, układ, skalę, mechanikę.

Ponieważ habilitantka w swoim autoreferacie wyodrębniła w obszarze przewodu dwa cykle prac noszące znamiona różnych obszarów inspiracji, tym samym tropem postaram się podejść do dalszej analizy, tak aby nie zmarginalizować żadnego z tych wątków.

Cykl prac *Obecność*, wskazany jako jeden z dwóch zestawów prac jest inspirowany filozofią egzystencjalną. W jego skład wchodzi między innymi, wymienionymi powyżej, *Projekt życie* oraz *Owal* będące instalacjami multimedialnymi. Praca *Owal* jest lustrem ułożonym na ziemi wraz z cienką warstwą zabarwionej wody na nim na które spod sufitu rzutowany jest obraz nagiego ciała artystki w pozycji embrionalnej. *Projekt życie* zaś to seria owalnych projekcji z rzutników zamocowanych w specjalnych walcach, rzutujących na ścianę owalne obrazy fragmentów naszej rzeczywistości; kory, mikroskopowego obrazu krwi czy panoramy Nowego Jorku widzianego z satelity.

Cykliczność życia – owal projekcji. Zamknięcie. Ciągłość i konsekwencja zdarzeń i kształtów bez względu na skalę zjawiska. Tak artystka szuka paraleli w obserwowanych porządkach świata. Wykorzystuje swoje refleksje dotyczące postrzeganej rzeczywistości i przenosi je w sposób bardzo intrygujący i sprawny na wizualne rozwiązania formalne.

W wypadku tej realizacji rozwiązaniem formalnym jest nie tylko decyzja o owalu projekcji, odnosząca się do wspomnianego kształtu soczewki czy przyswojonego w szerokim rozumieniu kształtu obrazu z mikroskopu. Połączenia są daleko idące i dużo bardziej złożone. Są nimi kwestie odnoszące się do ciągłości. Do skali mikro - wpatrywania się w głąb rzeczy i makro - momencie, gdzie oddalenie daje poczucie ujednoczenia.

A więc kulistość komórki i kulistość ziemi oglądanej z orbity.

Te refleksje są umiejętnie przeniesione na środki wyrazu którymi Chilińska się posługuje, zarówno związanymi ze strukturą projektowanego obrazu jak i formami ekspozycyjnymi, oceniam bardzo wysoko. Stanowią dla mnie dowód analityczności obserwacji połączonej ze sprawnością technologiczno - narracyjną autorki.

W całości przedstawionej realizacji pani Chilińskiej dużo bardziej przemawiają do mnie jej działania opierające się o abstrakcyjne formy (o ile można powiedzieć, że takie w przestrzeni narzędzi mimetycznych jak fotografia i wideo istnieją). Formy będące na granicy narracji niemal dokumentalnej i abstrakcyjnego układu form geometrycznych zachowują moim zdaniem całą siłę narracyjną i przekazują opisywane przez habilitantkę w dysertacji treści, nie wnosząc ciężkości zbytniego uproszczenia, którego obecność wyczuwam, gdy obraz ma charakter figuratywny; pary nagiach osób czy samej nagiej artystki w pozycji embrionalnej.

Jestem zdania, żeby opowiadać zawsze jak najprościej, ale nie jeszcze prościej (parafrazując Adama Hanuszkiewicza).

Jeśli dotyka się tematu złożoności form, komunikatywności między ich układami w makro i mikro skali i różnorodności świata wizualnego, a zarazem jego podobieństwa na różnych poziomach „wglądu w jego powierzchnię” pojawienie się nagle ciała w skali, w której zwykliśmy je postrzegać odczytuję jako zbyt uproszczenie. Odbiera to przyjemność smakowania zaobserwowanych i świetnie przez Chilińską przedstawionych zależności i odniesień.

Kluczowa decyzja czy działam znaczeniem, prostotą, czy efektem jako środkiem wyrazu (studnia w otchłani z 2014 roku).

Co ciekawe moją refleksję zdaje się potwierdzać sama artystka w tekście stanowiącym początek i rodzaj credo całego jej autoreferatu;

Odkąd pamiętam sztuka zawsze jawiła mi się jako forma silnego wpływu na zastaną rzeczywistość. Jej całkowita nieużyteczność wydawała mi się najbardziej fascynująca, a jej ulotność wyobrażałam sobie jako fale radiowe, których nikt nie widzi, a które po odkodowaniu zawierają w sobie ukrytą treść. Bardzo szybko odczułam potrzebę zapisywania moich własnych przeżyć w formie „abstrakcyjnych tworów”, które nie znajdowały zastosowania, za to potrafiły działać na emocje innych ludzi. W ten sposób odczuwałam pełniejszą obecność w świecie i większą siłę życia

Autoreferat str. 7

Cykl prac *Systemy złożone*, wskazany jako drugi z zestawów prac, wydaje się potwierdzać przytoczony fragment. Tym razem zestaw stanowi układ prac fotograficznych, multimedialnych i stanowiących formę obiektów przestrzennych (w tym ready made) powstałych w latach 2017 - 2020 i inspirowanych współczesnymi ruchami społecznymi. Jego osią zdają się być czarnobiałe portrety kobiet ubranych w kombinezony robocze i maski pszczół – robotnic, sfotografowane w stylistyce studyjnej; kontrolowane warunki oświetleniowe, statyczny układ ciała, jednolite tło.

W zależności od tego, gdzie artystka prezentowała cykl (upublicznień było cztery) zmieniała się także konfiguracja elementów, zmieniając tym samym wyraz całości.

Ciężko mi zatem odnieść się do jednej, konkretnej narracji. Ważne i znamienne jest to co autorka napisała w autoreferacie:

W 2017 roku natrafiłam na książkę belgijskiego pisarza Maurice'a Maeterlincka „Życie pszczół”. Fascynującej opowieści nie tylko o życiu pszczół, ale również pokazującej strukturę i hierarchię ula będącego modelem społeczeństwa matriarchalnego. Książka stała się punktem wyjścia do moich rozważań o modelach zależności w układach społecznych i systemach złożonych. [...] Moim zamysłem było przeniesienie metafory ula na ludzki system złożony, by stworzyć paralelę między tymi dwoma systemami, ukazując złożoność wewnętrznych relacji „komponentów”. Tak rozpoczął się cykl „Systemy złożone”.

Autoreferat str. 15

To właśnie struktury, skale, hierarchie i systemy zdają się być osią zainteresowania dr Chilińskiej. Odmienia ona obszar analiz świata przez różne media, którymi się posługuje. Tym bardziej jej propozycję habilitacyjną uważam za ciekawą i tym bardziej jestem w stanie uznać słuszność tak złożonej formy stanowiącej ostateczne dzieło.

Myszę, że rozumiem na czym polega jej zmaganie się. Polega na poszukiwaniu istoty zjawiska, które bardziej przeczuwa się niż widzi. Na poszukiwaniu go w różnych obszarach

naszej rzeczywistości. Tej materialnej jak ciało i tej pozornie niewidocznej jak umowa społeczna, system.

W odniesieniu do twardych i konkretnych przedmiotów jak maszyny do szycia pokryte złotem i wykorzystane w jej pracy *Kapitał* czy czymś tak nierealnym jak zatopione w sześcianie dziwnej, półprzezroczystej materii ordery bohaterów ZSRR przyznane za walkę wyzwoleniczą, która była i pozostaje dla polskiego widza co najmniej dwuznaczna.

Wszystkie te prace świadczą o poszukiwaniu zorganizowania.

Na poziomie elementarnym i uniwersalnym.

Dorota Chilińska jest jednocześnie artystką, która przeczuwa drganie świata, tą niewidzialną wibrację niosącą ze sobą równocześnie grozę przemijania i obietnicę ożywczej dynamiki. Z drugiej strony jest badaczką, która używając do analizy poszczególnych narzędzi z obszaru multimediów oddziela od siebie problemy, porządkuje je, próbuje określić, bez nadawania ciężkości zgubnego nazywania.

Całość omówionego dzieła habilitacyjnego, jego strona artystyczna i merytoryczna jest w mojej opinii, pomimo zgłaszanych uwag, spójna i wartościowa zarówno pod względem plastycznym jak i w wymiarze pracy merytorycznej, badawczej, wykonanej w związku ze złożoną realizacją. Uważam, że spełnia ona wszelkie wymogi i warunki określone w art. 16 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym w zakresie sztuki stawiane realizacji habilitacyjnej.

Ocena osiągnięć naukowych lub twórczych habilitantki

(art. 16, ust. 2 pkt. 1 i 2 Ustawy; § 12 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia)

Obszar działań artystycznych dr Doroty Chilińskiej to wspomniane już realizacje fotograficzne i wideo, zwykle w postaci obrazów powstających w ramach działań konceptualnych, ale wzbogaconych o kontekst przestrzenny związany z samą prezentacją realizowanych prac. Do ich jakości i wartości merytorycznej odnosiłem się w poprzedniej części tej recenzji, dając tym samym kontekst omawianej realizacji habilitacyjnej. Chciałbym jednak ten obszar uporządkować.

W mojej ocenie szczególnie istotne dla tej recenzji są dokonania związane z jakością i upowszechnianiem osiągnięć artystycznych w okresie po zamknięciu przewodu doktorskiego w sztukach plastycznych, w zakresie dyscypliny artystycznej sztuki pięknej (zatem okres od października 2010, data nadania stopnia doktora, do grudnia 2020 roku – data wszczęcia procedowanego przewodu habilitacyjnego).

W tym czasie dr Dorota Chilińska zrealizowała 9 wystaw indywidualnych i indywidualnych projekcji filmowych i 13 wystaw i projekcji zbiorowych. W ramach wystaw i projekcji indywidualnych 6 z nich były upublicznieniami krajowymi, zaś 3 wystawami i projekcjami zagranicznymi. W wypadku wystaw i projekcji zbiorowych 9 z nich było upublicznieniami krajowymi, zaś 4 zagranicznymi. Nie będę podawał całej listy. Pozwolę sobie przywołać te z nich, które wydają mi się szczególnie istotne w ramach tego postępowania;

Wystawy Indywidualne:

- *Deficyty – zostań w domu*, instalacja wideo, Galeria Sztuki Wozownia, Toruń, 2019
- *Projekt życie*, cykl instalacji wideo, Galeria Sztuki Wozownia, Toruń, 2015

- *Tolerancja błędu*, Otwarta Pracownia, Kraków, 2011 (wymieniona w Wykazie Prac na stronie 4, nie wymieniona w Wykazie Osiągnięć na stronie 37)
- *Skutki uboczne*, Galeria XX1, Warszawa, 2011 (wymieniona w Wykazie Prac na stronie 4, nie wymieniona w Wykazie Osiągnięć na stronie 37)

Wystawy Zbiorowe:

- *Komu bije dzwon*, instalacja, w ramach wystawy zbiorowej *Transgresja*, Dzyga Art. Gallery, Lwów, Ukraina, 2018
- *Sztuka*, instalacja, w ramach wystawy Jerzy Ludwiński, Galeria S, Toruń, 2017
- *W brzuchu świata*, instalacja site-specific, w ramach wystawy zbiorowej *Gniazdo*, PAN, Wiedeń, Austria, 2016
- *Babel tower*, instalacja wideo, w ramach wystawy zbiorowej *Pavilion 0*, Palazzo Dona, Wenecja, Włochy, 2013
- *First person shooter*, projekcja filmowa, w ramach wystawy zbiorowej *Alternative Now*, 14 Biennale Sztuki Wro, Wrocław, 2011

Umieściłem w swojej recenzji wykaz tych istotnych prezentacji, by oddać charakter i sposób działań artystycznych związany z upublicznianiem swoich realizacji artystycznych przez habilitantkę. Jestem przekonany, że przedstawione w dokumentacji inicjatywy i aktywności są w pełni wystarczające do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Dr Dorota Chilińska w swojej dokumentacji wymienia także osiągnięcia z obszaru publikacji. Wskazane zostały dwa rozdziały w monografiach naukowych:

- *Manifest w Death of the patriarchy*, Wydawnictwo Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdańsk 2020, ISBN 978-83-66271-43-2, s.2
- *Gniazdo/Dom Polski*, w *Gniazdo/Nest*, Wiedeń/Gdańsk/Getynga, Wydawnictwo Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdańsk 2019, ISBN 978-83-66271-01-1, s.22

Ponadto habilitantka wskazuje na jeden artykuł w czasopiśmie naukowym jej autorstwa opublikowany w okresie podlegającym ocenie w tej recenzji. Jest nim;

- *Świadomość sprzeciwu w Akademia w mieście*, nr.7, X.2020, Wydawnictwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, ISSN 2544-4220, Gdańsk 2020, s.87

Istotny dla każdej recenzji jest obszar badań, w których habilitantka lub habilitant bierze udział. W wypadku dr Doroty Chilińskiej nie doszukałem się wzmianek o realizowanych zadaniach badawczych ani o członkostwie w zespole badawczym. Habilitantka wskazuje na współpracę z instytucjami badawczymi, przykład stanowić może oddział PAN w Wiedniu, lecz charakter tej współpracy pozostaje formą indywidualnej działalności artystycznej i z tego co mogłem ustalić na podstawie przedstawionej dokumentacji nie ma natury sformalizowanego działania w obrębie projektu badawczego realizowanego w Uczelni. Nie mniej jednak samo działanie uważam za bardzo cenne.

Biorąc pod uwagę całość przedstawionych w dokumentacji osiągnięć twórczych habilitantki, ich jakość artystyczną, wymiar merytoryczny i wkład w rozwój dziedziny, w obrębie której dr Chilińska działa, mogę stwierdzić, iż w pełni spełnia ona stawiane w danym postępowaniu wymagania.

Ocena osiągnięć dydaktycznych habilitantki

(§ 12 ust. 2 pkt 4 lit. a Rozporządzenia)

Jak zostało już wspomniane w niniejszej recenzji dr Dorota Chilińska pracuje na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w Katedrze Intermediów na stanowisku adiunkta.

W czasie podlegającym ocenie w niniejszej recenzji, tj. w latach 2010 - 2020 prowadziła tam, i do dziś prowadzi, następujące zajęcia w obrębie dydaktyki:

Multimedia, Prezentacje multimedialne, Multimedia w reklamie, Realizacje multimedialne, Realizacje telewizyjne i filmowe, Realizacje audio i wideo, Sztuka w telewizji i Internecie, Dokumentację wizualną w warsztacie krytyka, Media elektroniczne w Informatologii oraz Magisterską pracownię dyplomową.

Z wyżej wymienionych przedmiotów i związanych z nimi zajęć korzystają studentki i studenci kierunków *Sztuka Mediów i Edukacja Wizualna, Krytyka Artystyczna, Architektura Informacji.*

Jak sama habilitantka stwierdza w dostarczonej dokumentacji prowadzone przez nią przedmioty są zgodne zarówno ze specjalnością, w której realizuje się jako artystka a także jej doświadczeniem i zainteresowaniami. Są to bowiem przedmioty związane z filmem, animacją, fotografią, instalacją.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż habilitantka działa na rzecz upubliczniania prac studenckich poza macierzystą uczelnią. W załączonej dokumentacji znalazły się też niezwykle ciekawe przykłady prac wizualnych studentek i studentów z prowadzonej przez dr Chilińską pracowni. Co jednak szczególnie istotne, miejsca upubliczniania tych działań wskazują na fakt, iż konfrontowanie młodej sztuki z widzami zewnętrznymi stanowi ważny aspekt realizowanej dydaktyki.

Wśród instytucji z którymi habilitantka i prowadzone przez nią grupy studenckie współpracowały wymienić można; Galerię Sztuki Wozownia w Toruniu, Kino Centrum w CSW w Toruniu, Klub Od Nowa czy Teatr im. Wilma Horzycy w Toruniu.

Wśród tych aktywności rozgraniczyć można cztery istotne piony wspomnianych działań:

- Koncerty i pokazy multimedialne; realizowane w latach 2010-2011 w formie występów na żywo wraz z montażem w czasie rzeczywistym
- Pokazy filmów studenckich
- Warsztaty interdyscyplinarne; stanowiące rodzaj włączania studentek i studentów do współorganizacji wydarzeń kulturalnych promujących naukę i sztukę
- Wystawy studenckie; realizowane w publicznych galeriach. (Koncepcje wystaw powstają w prowadzonej przez habilitantkę Magisterskiej pracowni multimediiów). Ich dwie główne odsłony miały miejsce w 2015 i 2018 roku w Galerii Sztuki Wozownia w Toruniu.

Nie sposób nie wspomnieć o aktywności dr Chilińskiej na polu organizacji i prowadzenia pleneru studenckiego wraz z profesorem Grzegorzem Kłamanem (ASP w Gdańsku). Miał on charakter warsztatów artystycznych przybliżających uczestnikom i uczestniczkom zagadnienia bioartu i biomediiów. Zakończony został poplenerową wystawą zrealizowanych prac w Sobieszewie.

Dr Dorota Chilińska była promotorką 14 prac licencjackich z obszaru multimediiów, zaś w latach 2010-2020 recenzentką 22 prac licencjackich i 23 prac magisterskich.

Ocena osiągnięć organizatorskich i tych związanych z popularyzacją nauki i sztuki

W mojej ocenie istotną kwestią, która ma znaczenie w ramach przygotowywania niniejszej recenzji, a także w ocenie działań artystycznych i naukowo – badawczych dr Doroty Chilińskiej jest jej praca organizacyjna na rzecz Wydziału i Uczelni. W tym obszarze habilitantka wymienia wiele aktywności, z czego najistotniejsze dla mnie są:

- Fakt, iż pozostaje członkinią Rady Programowej kierunku Sztuka Mediów i Edukacja Wizualna
- Fakt, iż pozostaje członkinią Komisji Egzaminacyjnej podczas egzaminów wstępnych na kierunku Sztuka Mediów i Edukacja Wizualna
- Fakt, iż od 2013 roku pozostaje opiekunką Koła Naukowego „Galeria S”

Dodatkowo na wyszczególnienie zasługują aktywności z obszaru popularyzacji nauki i sztuki.

Realizacja filmów promocyjnych;

- *Żeglarska 8*, ukazujący historię związaną z jedną z kamienic znajdujących się na Starym Rynku w Toruniu, a od kilku lat będącej siedzibą Wydziału Sztuk Pięknych. Historia tego budynku nierozdzielnie związana jest z tradycją kultury i sztuki w Toruniu (realizacja 2011-2013).

- *70 lat UMK w Toruniu*, film związany z jubileuszem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Realizacja miała charakter czterominutowego wideoklipu ukazującego najbardziej charakterystyczne i najistotniejsze miejsca, a także najbardziej znaczące dokonania Uczelni (realizacja 2015).

Na koniec chciałbym wspomnieć o prowadzeniu przez habilitantkę Galerii Studenckiej „S”. Jest to galeria, która istnieje od ponad 40 lat, zaś pod opieką kuratorską habilitantki funkcjonuje od 2013 roku. Mieści się w obecnym budynku Katedry Intermediów. Tradycja działania tego miejsca każe wspomnieć, że początki swojej działalności artystycznej mieli w niej twórcy tacy jak; Oskar Dawidzki, Anna Baumgart, Cezary Bodzianowski czy Piotr Wyrzykowski.

Przez czas swojej tam działalności dr Chilińska zorganizowała w roli kuratorki 23 wystawy i wydarzenia artystyczne. Współpracuje także w oparciu o to miejsce z Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu, ASP w Gdańsku, Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu czy ASP w Łodzi.

W mojej ocenie wymienione powyżej działania stanowią ważny aspekt w ocenie działalności i aktywności twórczej dr Doroty Chilińskiej i stanowią świadectwo, iż jest nie tylko samodzielną artystką, ale zaangażowaną w rozwój kultury wizualnej aktywną uczestniczką i popularyzatorką życia artystycznego.

Konkluzja

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, proces kształcenia i doskonalenia własnej wiedzy i umiejętności w zakresie sztuki czynią z habilitantki wszechstronnie przygotowaną artystkę i pracownika nauki. Osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne pani dr Doroty

Chilińskiej stanowią znaczący wkład w samą dyscyplinę sztuki. Tym samym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, naukowe i dydaktyczne dr Doroty Chilińskiej w pełni spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatkom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line with a horizontal crossbar and a small loop at the top right.